หลักสูตร

การคิดเชิงกลยุทธ์และแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม

(Strategic Thinking and Appropriate Problem Solving)

ENLIGHTENGROUP
LIGHTING FOR THE RIGHT WAY

บริษัท เอนไลต์เทน โปรเจค แมเนจเมนต์ จำกัด

อบรมวันเสาร์ที่ 30 กรกฎาคม 2559

โดย อาจารย์รนายุทธ สิรินุตานนท์

Coach & Professional Trainer

การคิดเชิงกลยุทธ์และแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

(Strategic Thinking & Appropriate Problem Solving)

อาจารย์ธนายุทธ สิรินุตานนท์

Coach & Professional Trainer

Banana Training and Consultancy Co.,Ltd.

Tel : 099-192-2552, 090-984-2910

www.thanayut.com

bananatraining88@gmail.com

Thanayut Sirinutanon

Thanayut Sirinutanon

กิจกรรมปรับคลื่นความถี่ของสมอง

วาดรูปชีวิตวัยเด็กที่ประทับใจ

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการฝึกอบรม

- การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (Adult Learning)
- การโค้ชชิ่ง (Coaching) เพื่อดึงศักยภาพของตัวเองออกมาใช้
- การบรรยาย (Training) เพื่อสร้างแนวคิดและประสบการณ์ของวิทยากร
- แนวคิดด้านหลักการทั่วไปและการประยุกต์ด้วยวิธีการของผู้เรียน (Stimulus Generalization & Method)
- กิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ Workshop, Activity & Case Study

BANANA Training & Consultancy

บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เหตุผลสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดการคิด

- ความต้องการพื้นฐานทั่วไปกระตุ้นให้คิด
- ความต้องการอยู่รอดกระตุ้นให้คิด
- ความต้องการสิ่งแปลกใหม่กระตุ้นให้คิด
- การคิดเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจ
- ***ความต้องการแก้ปัญหากระตุ้นให้คิด***

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบความคิดเชิงกลยุทธ์

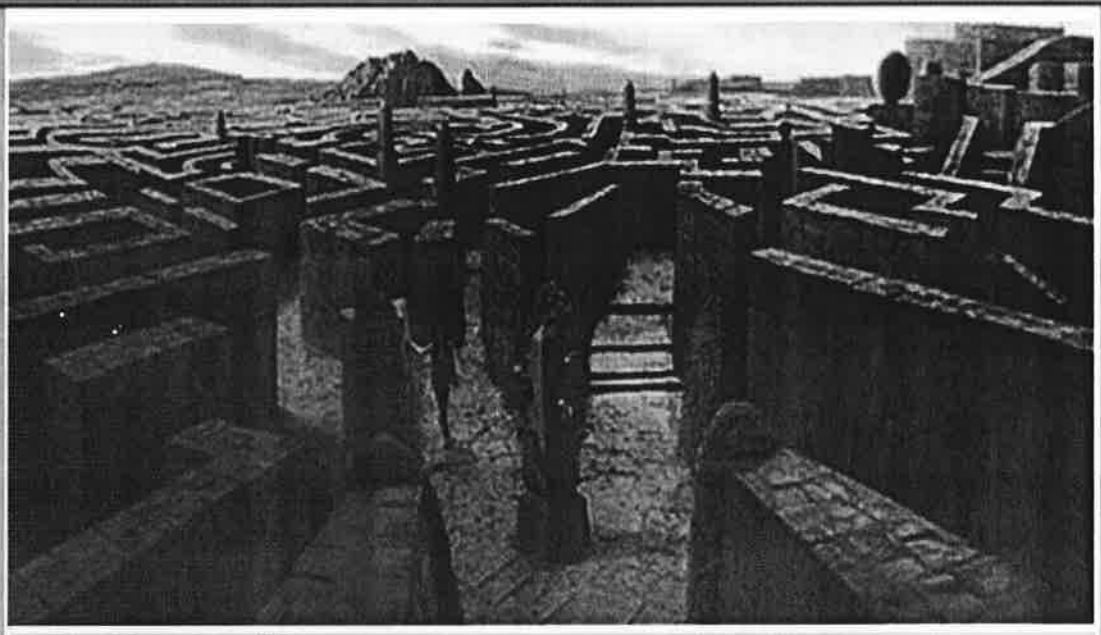

เป้าหมาย "ใครออกจากเขาวงกตเร็วที่สุดเป็นผู้ชนะ"

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โจทย์เปลี่ยน (ปัญหาและเป้าหมายกลยุทธ์) กลยุทธ์เปลี่ยน

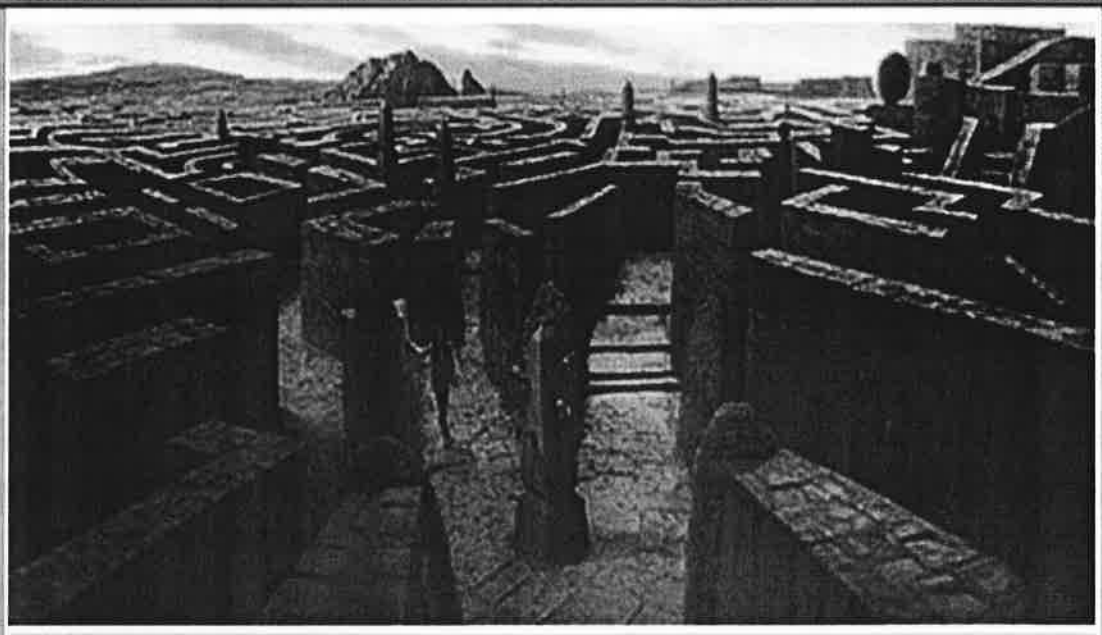

เป้าหมาย "ใครออกจากเขาวงกตได้อย่างปลอดภัยได้รับรางวัล"

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โจทย์เปลี่ยน กลยุทธ์เปลี่ยน

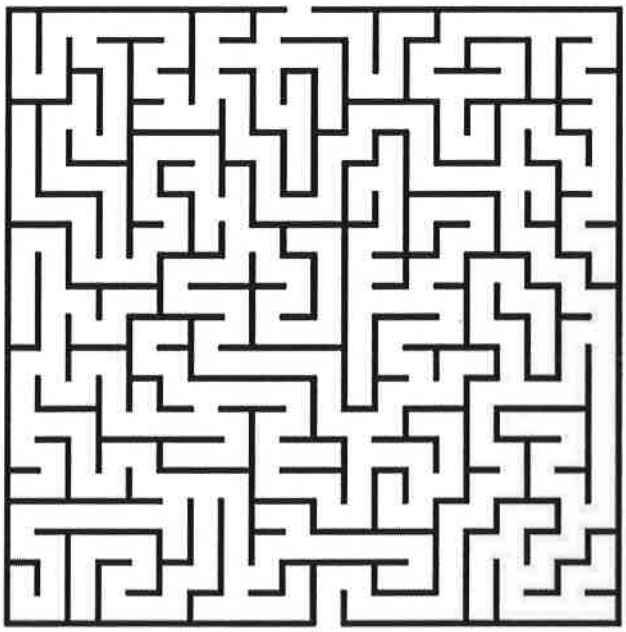

กลยุทธ์แขนเดียว

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความหมายของความคิดเชิงกลยุทธ์

ความคิดเชิงกลยุทธ์หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ที่เป็นอยู่ เพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสมที่สุด ในการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

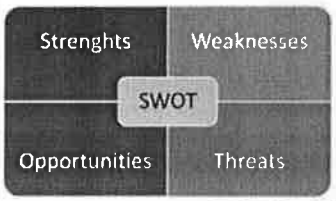

บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking)
STRATEGY
เป้าหมายที่ต้องการ
(ปัญหาที่ต้องแก้ไข)
กลยุทธ์ที่เหมาะสม
Strengths
Weaknesses
Opportunities
Threats
วิเคราะห์และประเมิน

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กรอบของการประยุกต์ใช้ความคิดเชิงกลยุทธ์

- ***ความคิดเชิงกลยุทธ์กับการแก้ปัญหา***
  (Strategic Thinking for Problem Solving & Decision Making)
- ความคิดเชิงกลยุทธ์กับการบรรลุเป้าหมาย
  (Strategic Thinking to Achieve Target)

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นตอนการแก้ปัญหาด้วยความคิดเชิงกลยุทธ์

1. การค้นหาปัญหาที่แท้จริง (Select problem)
2. การทำความเข้าใจกับสถานการณ์ (Understanding situation) และตั้งเป้าหมายแก้ปัญหาให้ชัดเจน (Set target)
3. พิจารณาหาทางแก้ปัญหาให้หลากหลาย (Many solution by brainstorming) และเลือกวิธีแก้ปัญหาที่ดีและเหมาะสม (Appropriate problem solving)
4. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในแต่ละวิธีและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
5. การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุดไปปฏิบัติ (Decision strategy)
6. การติดตามดูผลลัพธ์ (Check results)
7. การจัดทำมาตรฐานการแก้ปัญหา (Standardization)

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นตอนการบรรลุเป้าหมายด้วยความคิดเชิงกลยุทธ์

1. การตั้งเป้าหมายที่ต้องการ (Set target)
2. การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ (SWOT Analysis)
3. กำหนดทางเลือกเพื่อการบรรลุเป้าหมาย (Many solution by brainstorming)
4. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในแต่ละวิธีและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Analyze effect)
5. การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุดไปปฏิบัติ (Decision strategy)
6. การติดตามดูผลลัพธ์ (Check results)
7. การปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (Strategy Improvement)

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Activity I
ค้นหาปัญหาเพื่อการแก้ไข
จัดให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยบุคลากรแผนกเดียวกัน
ระดมสมองเพื่อค้นหาปัญหาในหน่วยงานของท่าน โดยยังไม่ต้องตั้งเป้าหมายและหาวิธีการแก้ไข ประมาณ 2-3 ปัญหา
วิทยากรเขียนปัญหาแต่ละกลุ่มให้ชัดเจน

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความสามารถของนักคิดเชิงกลยุทธ์

- ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบหรือกระบวนการ
- ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์
- ความสามารถในการกำหนดแนวทาง
- ความสามารถในการตัดสินใจ
- ความสามารถในการวางแผน
- ความสามารถในการดำเนินการ
- ความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์เฉพาะหน้า

"เรียนรู้และเข้าใจความสามารถของการคิดเชิงกลยุทธ์จากตัวอย่าง"

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ช่วยหนูคิดแก้ปัญหาหน่อยสิค่ะ

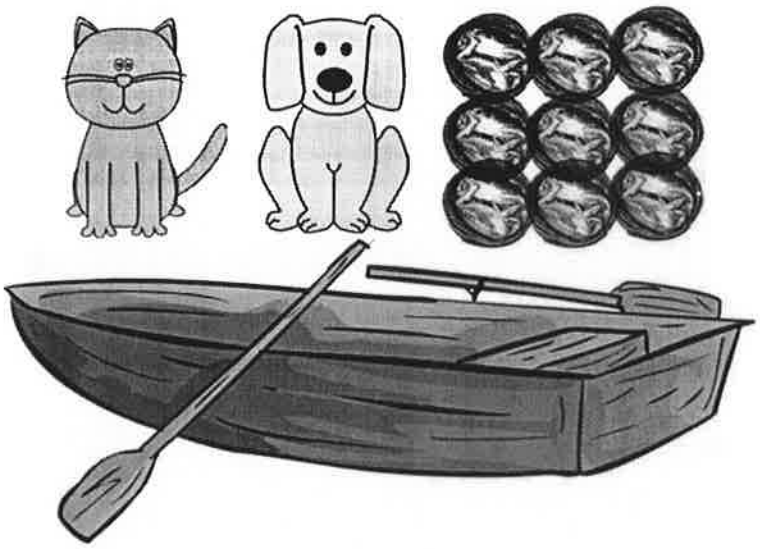

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ช่วยพาน้องอรไปทันการแข่งขัน

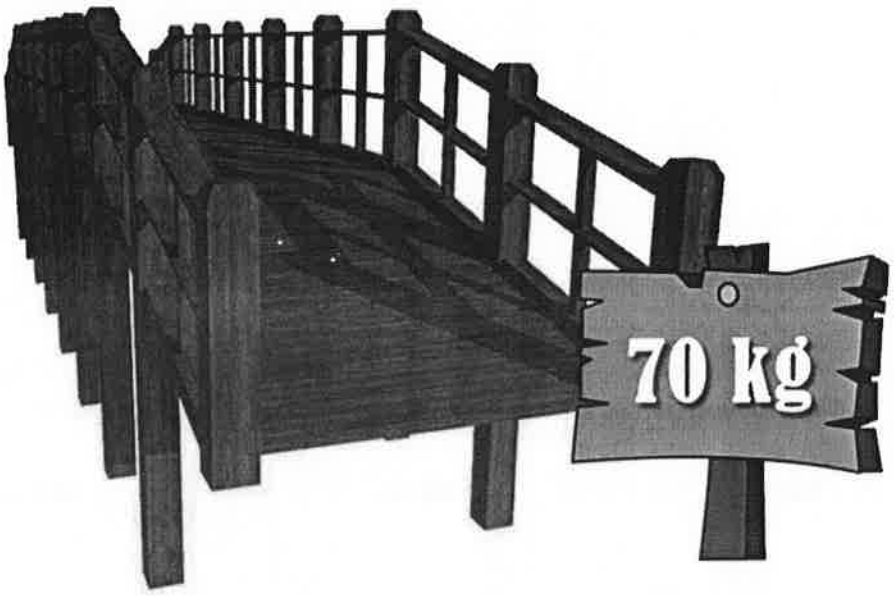

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ป้องกันการโทรผิดซ้ำให้ผมหน่อย

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัดสินใจและวางแผนอย่างไรดี

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความชัดเจนในปัญหาและเป้าหมายกลยุทธ์เพื่อแก้ปัญหา

- มีความชัดเจนในปัญหาที่เกิดขึ้น
- มีความชัดเจนในเป้าหมายกลยุทธ์

บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาที่แท้จริงอยู่ตรงไหน?

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัจจัยที่สำคัญสำหรับการระบุปัญหาที่แท้จริง

- ไม่ด่วนตีความตามสมมติฐานที่ปรากฏตรงหน้าเพียงอย่างเดียว
- ระวังการจับประเด็นที่เป็นรากสาเหตุของปัญหาผิด ทำให้การแก้ปัญหาไม่ถูกจุด หรือแก้ปัญหาได้แค่ชั่วคราว ปัญหาที่แท้จริงยังไม่ได้รับการแก้ไข
- ความสามารถในการคาดการณ์ผลลัพธ์ก่อนลงมือแก้ไขปัญหา
- ใช้หลักการ 3G ช่วยในการประเมินปัญหาที่แท้จริง

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 G Technique

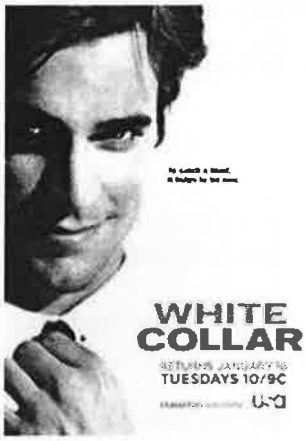

- Genba – เกงบะ หมายถึง สถานที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดปัญหา
- Genbutsu – เกงบุซึ หมายถึง สิ่งที่สามารถจับต้องได้ที่เป็นจุดเริ่มต้นของปัญหา
- Genjitsu – เกงจิซึ หมายถึง สภาพการณ์จริงที่ปรากฏ ไม่ต้องการการพิสูจน์อีก

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การแก้ปัญหาด้วยเป้าหมายกลยุทธ์

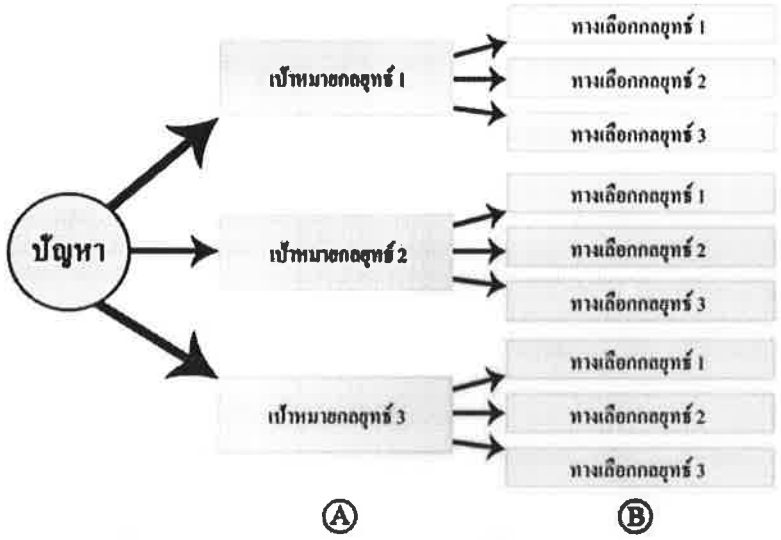

การแก้ ***"ปัญหา"*** เดียวมีได้หลายเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนด ***"เป้าหมายกลยุทธ์"*** ที่ต่างกัน ย่อมมี ***"ทางเลือกกลยุทธ์"*** แก้ปัญหาที่แตกต่างกัน

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เรียนรู้การแก้ปัญหาด้วยเป้าหมายกลยุทธ์จากกรณีศึกษา
จอห์น แบรนสฟอร์ด และ แบรี่ สเตน

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

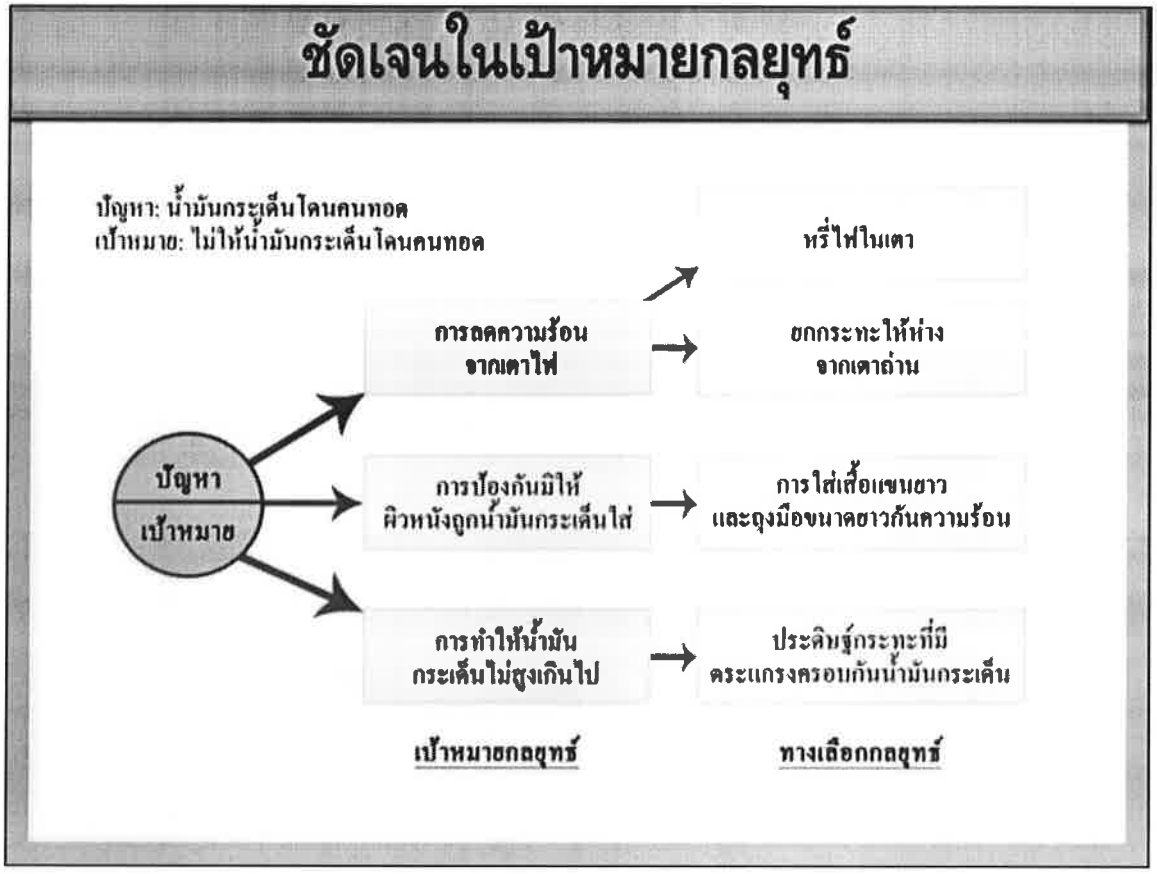
ชัดเจนในเป้าหมายกลยุทธ์
ปัญหา: น้ำมันกระเด็นโดนคนทอด
เป้าหมาย: ไม่ให้น้ำมันกระเด็นโดนคนทอด
หรี่ไฟในเตา
การลดความร้อน จากเตาไฟ
ยกกระทะให้ห่าง จากเตาถ่าน
ปัญหา
เป้าหมาย
การป้องกันมิให้ ผิวหนังถูกน้ำมันกระเด็นใส่
การใส่เสื้อแขนยาว และถุงมือขนาดยาวกันความร้อน
การทำให้น้ำมัน กระเด็นไม่สูงเกินไป
ประดิษฐ์กระทะที่มี ตระแกรงครอบกันน้ำมันกระเด็น
เป้าหมายกลยุทธ์
ทางเลือกกลยุทธ์

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Activity II

สร้างเป้าหมายกลยุทธ์และทางทางเลือกกลยุทธ์

- จัดให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยบุคลากรแผนกเดียวกัน
- เลือกปัญหาจาก Activity I กำหนดเป้าหมายกลยุทธ์และทางเลือกลยุทธ์สำหรับแก้ปัญหาให้ครบถ้วน โดยยังไม่ต้องตัดสินใจว่าจะเลือกกลยุทธ์ใดเพื่อแก้ปัญหา
- ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นตอนการแก้ปัญหาด้วยความคิดเชิงกลยุทธ์กับวงจร PDCA

1. การค้นหาปัญหาที่แท้จริง (Select problem)
2. การทำความเข้าใจกับสถานการณ์ (Understanding situation) และตั้งเป้าหมายแก้ปัญหาให้ชัดเจน (Set target)
3. พิจารณาหาทางแก้ปัญหาให้หลากหลาย (Many solution by brainstorming) และเลือกวิธีแก้ปัญหาที่ดีและเหมาะสม (Appropriate problem solving)
4. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในแต่ละวิธีและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
5. การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุดไปปฏิบัติ (Decision strategy)
6. การติดตามดูผลลัพธ์ (Check results)
7. การจัดทำมาตรฐานการแก้ปัญหา (Standardization)

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

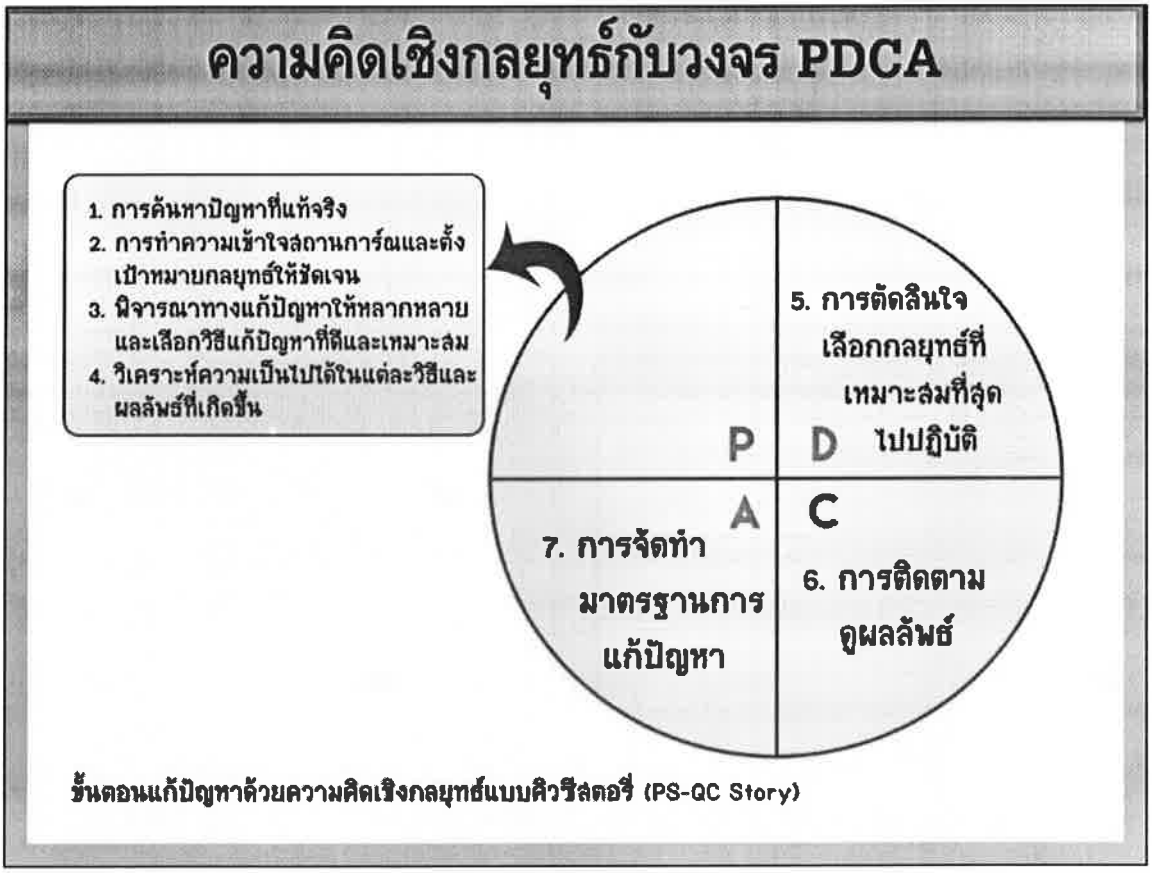
ความคิดเชิงกลยุทธ์กับวงจร PDCA
1. การค้นหาปัญหาที่แท้จริง
2. การทำความเข้าใจสถานการณ์และตั้งเป้าหมายกลยุทธ์ให้ชัดเจน
3. พิจารณาทางแก้ปัญหาให้หลากหลาย และเลือกวิธีแก้ปัญหาที่ดีและเหมาะสม
4. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในแต่ละวิธีและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
P
5. การตัดสินใจ เลือกกลยุทธ์ที่ เหมาะสมที่สุด ไปปฏิบัติ
D
C
6. การติดตาม ดูผลลัพธ์
A
7. การจัดทำ มาตรฐานการ แก้ปัญหา
ขั้นตอนแก้ปัญหาด้วยความคิดเชิงกลยุทธ์แบบคิวซีสตอรี่ (PS-QC Story)

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Activity III
การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์
จัดให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยบุคลากรแผนกเดียวกัน
ทางเลือกกลยุทธ์จาก Activity II นำมากำหนดความเป็นไปได้ สิ่งที่ต้องทำต่อ (เพื่อนำไปวางแผน) วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และแนวทางการป้องกันปัญหาแบบ Preventive Action (P/A)
ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ โดยได้ทางเลือกกลยุทธ์สุดท้ายเป็นคำตอบ

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การมองต่างมุมเพื่อกำหนดเป้าหมายที่แตกต่าง

เอียน มิทรอฟ (Ian Mitroff, 1998) ให้ตัวอย่างการฝึกมองในมุมที่แตกต่างเพื่อกำหนดเป้าหมายที่แตกต่างดังนี้

"ผู้จัดการอาคารสูงแห่งหนึ่งได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้เช่าอาคารและลูกค้าที่มาติดต่อในสำนักงานจำนวนหนึ่งว่า พวกเขาเสียเวลามากในการรอลิฟต์ ผู้จัดการคนนี้จึงตัดสินใจเรียกที่ปรึกษามาให้คำแนะนำว่าจะทำอย่างไรดี"

****** ในฐานะที่คุณเป็นที่ปรึกษา คุณจะให้คำแนะนำในการแก้ไขอย่างไร?***

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เทคนิคการมองต่างมุมเพื่อกำหนดเป้าหมายที่แตกต่าง

- กำหนดเป้าหมายจาก***สาเหตุเดียว*** เป็น กำหนดเป้าหมายจาก ***หลายสาเหตุ***
- กำหนดเป้าหมายจาก***เหตุให้เกิด*** เป็น กำหนดเป้าหมายจาก ***ผลที่เกิด***
- กำหนดเป้าหมายจาก***ผลที่เกิด*** เป็น กำหนดเป้าหมายจาก ***เหตุให้เกิด***
- กำหนดเป้าหมายจาก***บางส่วน*** เป็น กำหนดเป้าหมายจาก ***ทั้งหมด***

บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นตอนการบรรลุเป้าหมายด้วยความคิดเชิงกลยุทธ์

1. การตั้งเป้าหมายที่ต้องการ (Set target)
2. การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ (SWOT Analysis)
3. กำหนดทางเลือกเพื่อการบรรลุเป้าหมาย (Many solution by brainstorming)
4. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในแต่ละวิธีและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Analyze effect)
5. การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุดไปปฏิบัติ (Decision strategy)
6. การติดตามดูผลลัพธ์ (Check results)
7. การปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (Strategy Improvement)

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความชัดเจนในเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ

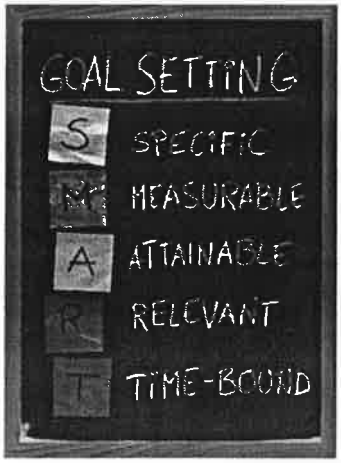

- ตัดสินใจเลือกเป้าหมายที่ดีที่สุด ท่ามกลางความจำกัด
- ถ้าเป็นเป้าหมายระยะยาวมาก ควรกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ (Vision)
- วิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ (Mission) เป้าหมาย (Goals) และ
- พึงระลึกไว้เสมอว่า "ความปรารถนาทั้งเรื่องเล็กและเรื่องใหญ่ ทั้งระยะสั้นและระยาว ทุกอย่างจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกัน

บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การพัฒนานิสัยนักคิดเชิงกลยุทธ์

1. ต้องมีความต้องการ
2. ต้องมีความตั้งใจ
3. ต้องมีการตั้งเป้าหมายและสร้างหนทางแห่งความสำเร็จ
4. ต้องมีการวิเคราะห์และประเมินตนเอง
5. ต้องมีทัศนคติเชิงบวกและความอดทนต่อความสำเร็จ (Adversity Quotient)

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คุณขี่จักรยานแบบนี้ได้หรือไม่? (VDO ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม)

ถ้าต้องการเลี้ยวซ้าย ให้หักแฮนด์ไปทางขวา

ถ้าต้องการเลี้ยวขวา ให้หักแฮนด์ไปทางซ้าย

✍ บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดฝากไว้

- **"Knowledge is not Understanding"** - ความรู้ **(Knowledge)** ที่ท่านเรียนรู้ ยังไม่ได้ตกผลึกเป็นความรู้มือหนึ่งของท่าน ท่านต้องลงมือปฏิบัติจนเกิดความเข้าใจ **(Understanding)** ในทักษะต่างๆ แบบลงสู่จิตใต้สำนึกหรือเรียกว่า ทำซ้ำได้อย่างง่ายๆ
- การเรียนรู้ที่ดีคือ นำไปลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- การเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

"เรียนรู้ง่ายๆ และได้ผลสไตล์บานาน่า เทรนนิ่ง (Banana Training)"

Banana Training and Consultancy Co.,Ltd.

Tel : 099-192-2552, 090-984-2910

www.thanayut.com

bananatraining88@gmail.com

Thanayut Sirinutanon

Thanayut Sirinutanon